

Innhold

Forord	5
Kapittel 1	
Introduksjon	15
Velferd et komplekst begrep	15
En foreløpig begrepsavklaring	25
Kan vi se bort fra menneskets natur?	31
Gangen videre	37
Kapittel 2	
Velferdsbegrepets idéhistorie	41
Innledning	41
Antikken	41
De store religionene	45
Humanisme	54
Liberalisme	56
Opplysningsfilosofi	61
Utilitarisme	63
Marxisme	66
Sosialdemokratisk og sosialliberalt tankegods	68
Konservatisme	73
Kommunitarisme	76
Feminisme	77
Eksistensialisme	78
Nyliberalisme	80
Avsluttende kommentarer	83

Kapittel 3

Velferdsbegrepet i nyere tid 85

Innledning 85

En ny forståelse av sosiale problemer 87

Visjoner for en bedre framtid: Beveridge-rapporten 90

Velferdsbegrepet i partiprogrammer 92

Fellesprogrammet av 1945 93

Velferdsbegrepet i modernitetens tidsalder 95

Avslutning 99

Kapittel 4

Mål på velferd 101

Innledning 101

Levekårsundersøkelser 102

Forløpsundersøkelser 107

Hva levekårsundersøkelsene viser 108

Utfordringer for levekårsundersøkelser 109

Livskvalitet og helse 111

Levekår og livskvalitet som behovsdekning 114

Mulighetstilnærming 117

Hopning av levekårsproblemer 121

Avslutning 124

Kapittel 5

Utvidede velferdsbegreper 126

Innledning 126

Subjektiv livskvalitet og lykke 126

Måling av lykke og tilfredshet med livet 129

Måleproblemer 134

Positive og negative følelser 135

Domenespesifikk tilfredshet 137

Hvor pålitelige (reliable) og valide (gyldige) er disse målingene? 138

Er det et stabilt lykkenivå? 142

Deliberasjon om kartlegging av behov og lykke 144

Avslutning 145

Kapittel 6

Velferd som kulturelt og normativt bestemt 148

Innledning 148

Tvil om lykkestudiene relevans	149
Ulike kulturelle dimensjoner	152
Modernisering og individualisering	155
Verdighet og skam	158
Et globalt marked	160
Tilhørigheten i det nasjonale	161
Likhet og ulikhet i globaliseringens tidsalder	163
Lokal forankring	163
Opptrer staten anstendig?	164
Arbeidsetikken	165
Omveltninger og naturkatastrofer	167
Falsk bevissthet	168
Det allmennmenneskelige	171
Avslutning	171

Kapittel 7

Velferd og det gode liv	172
Innledning	172
Teorier og modeller om livskvalitet og lykke	173
Hva folk mener om lykke	177
Hva forklarer variasjon i lykke og tilfredshet med livet	178
Genetiske disposisjoner	179
Personlighet	180
Alder	182
Kjønn	183
Intelligens og utdanning	183
Helse	184
Sosioøkonomisk status	185
Arbeid og arbeidsløshet	187
Ekteskap, barn og omsorg	189
Sosiale relasjoner og venner	191
Fritidsaktiviteter og frivillighetsarbeid	193
Opprinnelse og tilhørighet	194
Mål og følelse av mening	195
Religion	195
Fornøyer (hedonisme)	196
Autonomi	197
Sosial kapital	197
Kjærlighet til naturen	198

Samfunnsmessige forhold og kultur versus individegenskaper	199
Oppsummering	201
Objektive levekår versus subjektiv behovsdekning	202
Barns velferd	203
Har lykken og livskvaliteten økt?	204
Lykketyver: Hvorfor øker ikke lykkefølelsen i takt med velstandsutviklingen? ..	206
Konsekvenser av lykke: Årsak og virkning	207
Hvordan få fram ambivalensen i det å leve et godt liv?	209
Kan vi øve oss på å bli lykkeligere?	210
En advarsel	214
Avslutning	217

Kapittel 8

Et godt samfunn en forutsetning for individuell velferd	218
Innledning	218
Hvilke land har den lykkeligste befolkningen?	219
Hva kjennetegner land med en lykkelig befolkning	224
Økonomisk utvikling	226
Økonomiske kriser og inntektsnedgang	228
Frihet og lykke	229
Toleranse og likestilling	232
Trosystemer og religion	232
Ulikhet	233
Demokrati	235
Universelle velferdsstater	235
Godt styresett (governance) og tillit	237
Sosial trygghet	239
Naturen og de fysiske omgivelser	239
Klima, økologiske forhold (forurensning) og urbanisering	239
Når positiv tenkning blir ideologi	240
Dyrevelferd	240
Avslutning	241

Kapittel 9

Den globale velferden	243
Innledning	243
Menneskerettighetene	244
Den europeiske menneskerettighetskonvensjon og sosiale charter	246
Human Development Report	247

Barns og mødres velferd: Childrens' index og mothers' index	250
OECD Your Better Life Index	252
The International index of social progress	254
The Legatum Prosperity Index	255
The World Justice Project	256
World Bank Worldwide Governance indicators	257
Gallup om lidelse og livsglede	258
The Happy Planet Index	259
World Wildlife Fund Living Planet Report	260
Worldwatch institutes State of the world : Genuine Progress Indicator (GPI) ...	261
Oversikt over ulike indikatorer for livskvalitet og velstand	262
Ulike nasjonale initiativer	263
Avslutning	264

Kapittel 10

Lærdommer som kan trekkes - Politikk for det gode liv i et godt samfunn ...	266
Innledning	266
Perspektivmeldingen	267
Nye mål for sosialt framskritt	270
Ulykkelig vekst	276
Et dårlig mål på nasjonalt framskritt	278
Hensynet til framtidige generasjoner og dyrevelferd	281
Alternative mål for samfunnsutviklingen	282
Nye indikatorer for velferd	284
Virkemidler for å realisere mål om et godt samfunn	289
Kortere arbeidstid, deling av jobber og redusert privat kjøpekraft	290
Garantert minsteinntekt (borgerlønn)	292
Redusere konsumpresset	295
Utdanning og dannelse - livslang læring	299
Barns oppvekstkår	301
Sosial velferd må omfatte dyrevelferd og økologisk mangfold	302
En anstendig stat - stat, marked eller sivilsamfunn	304
Mer menneskevennlig materiellstruktur	309
Avslutning	309
Litteratur	311